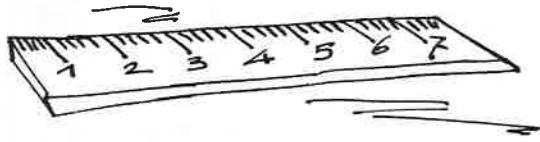

1 ■ Slechts een van de drie woorden kan goed geschreven worden. Schrijf dat woord op.

1. financ. <u>ieel</u>	4. provinc. <u>ueel</u>	7. princip. <u>iaal</u>
2. lin. ieel	5. act.....	8. ind.....
3. event. ieel	6. pr.....	9. lin.....

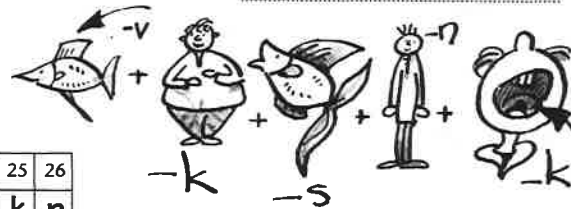
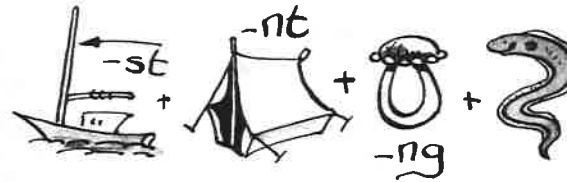
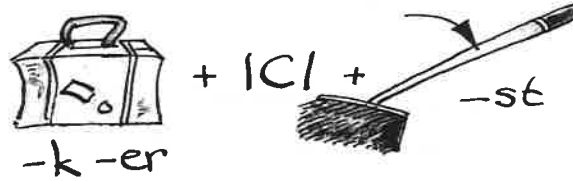
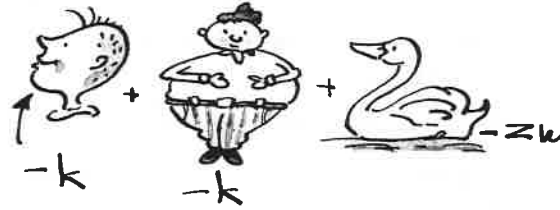

- iaal
10. bav.....
11. mater.....
12. offic.....

13. spec.....	16. individ.....
14. offic.....	17. financ.....
15. act.....	18. person.....

19. princip.....	22. kav.....	25. industr.....
20. ind.....	23. spec.....	26. soc.....
21. event.....	24. bav.....	27. ind.....

2 ■ Los de volgende rebussen op.

Kleur nu de nummers die voor de goede woorden staan hieronder in de balk.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
s	b	p	k	p	o	a	i	r	s	i	p	k	n	t	g	v	w	p	t	b	s	o	r	k	p

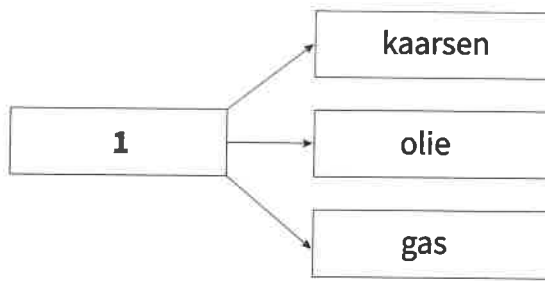
Welk dier vind je?

Titel onbekend

- 1 Eeuwen geleden bestonden lantaarnpalen nog niet. Als je in die tijd in het donker op pad ging, nam je zelf een lantaarn mee. In die lantaarn brandde een kaars en aan de lantaarn hing een handvat waaraan je de lantaarn kon vasthouden.
- 2 In de late middeleeuwen werden lantaarns voor het eerst op vaste plekken gehangen. Ze hingen eerst alleen aan huizen, maar later ook aan bruggen. In deze lantaarns werden ook kaarsen gebruikt. Die kaarsen moesten elke avond worden aangestoken door een lantaarnopsteker. Deze persoon ging 's avonds op pad en stak met een lange stok de kaarsen in de lantaarns aan. Sommige lantaarns konden naar beneden worden gehesen met een katrol. Op die manier kon de lantaarnopsteker er makkelijk bij. Als de zon de volgende ochtend weer opkwam, ging de lantaarnopsteker weer langs alle lantaarns om de kaarsen te doven.
- 3 In sommige plaatsen had de lantaarnopsteker ook de rol van bewaker. Nadat hij alle kaarsen had aangestoken, liep hij een ronde door de stad of het dorp om daar de veiligheid te controleren. Het beroep van lantaarnopsteker was een bijbaan. Het werk werd gedaan om wat extra geld te verdienen. Overdag had de lantaarnopstekers een andere baan.
- 4 Kaarsen waren vroeger erg kostbaar om te maken en ze moesten regelmatig worden vervangen. Vanaf de zeventiende eeuw werd daarom een goedkopere brandstof gebruikt. In de lantaarns werden toen geen kaarsen meer gebruikt, maar olielampen. Deze werden nog steeds door de lantaarnopsteker aangestoken en gedoofd. In de loop van de zeventiende eeuw werden de lantaarns niet meer aan huizen of bruggen bevestigd, maar aan palen; de lantaarnpaal was uitgevonden! Lantaarnpalen konden overal geplaatst worden, waardoor het creëren van meer licht op straat nu mogelijk was.
- 5 Vanaf de negentiende eeuw werd in bepaalde steden en dorpen geen olie, maar gas als brandstof voor de lantaarnpalen gebruikt. De gaslantaarns werden aangesloten op een gasleiding. Ook hoefden die lantaarns niet meer handmatig te worden aangestoken. In de twintigste eeuw werden lantaarnpalen uitgevonden die werkten op elektriciteit. Ook deze palen hoefden niet meer met de hand aangestoken te worden. Langzamerhand kwamen er steeds minder plaatsen waar lantaarns nog met de hand werden aangestoken, waardoor het beroep van lantaarnopsteker bijna was uitgestorven. In 1957 stopte de laatste lantaarnopsteker met zijn werkzaamheden.

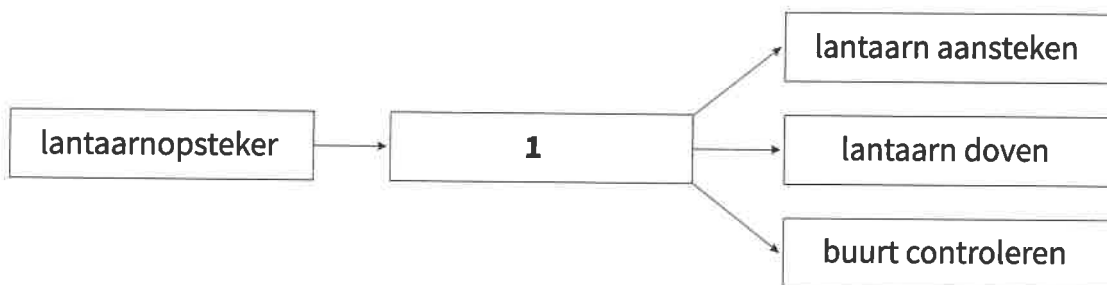
- 1 Raisha maakt een schema bij de tekst. In het schema ontbreekt nog iets.

Wat moet Raisha op plaats 1 zetten?

- elektriciteit
- brandstof
- as
- aansteker

- 2 Carlo maakt een schema bij deze tekst. Dit schema moet afgemaakt worden.

Wat moet Carlo op plaats 1 zetten?

- hobby's
- lantaarns
- brandstoffen
- werkzaamheden

- 3 Welke titel past het **best** bij de tekst?

- De bijbaan
- De lantaarnopsteker
- De lantaarn
- Het kaarslicht

4 Hoeveel moeten ze betalen?

Maak bij ieder plaatje een cijfersom en reken de som uit.

a

€ 9,75
 € 2,95
 € 2,95
 € 8,25 +

VLAAMS MUSEUM

volwassene	€ 9,75
kinderen tot 4 jaar	€ 2,95
kinderen van 4 - 12 jaar	€ 6,99
kinderen van 13 - 18 jaar	€ 8,25
volwassenen ouder dan 65	€ 6,99
groep min. 10 personen	€ 42,75

c

Een groep en twee volwassenen

e

b

d

f

5 Zet de afstanden van kort naar lang.

25,03 km - 25,109 km - 25,750 km
 16,4 km - 16,104 km - 16,401 km
 0,5 km - 0,501 km - 0,51 km
 10,01 km - 10,104 km - 10,099 km
 2,331 km - 2,303 km - 2,299 km

20 km - 20,99 km - 20,01 km
 15,1 km - 15,01 km - 51,001 km
 14,2 km - 14,19 km - 14,201 km
 23,019 km - 24,20 km - 25,91 km
 1,001 km - 0,99 km - 1,09 km

6 Wat is het voordeligst?

a 4 vlaggen voor € 56,40
 3 vlaggen voor € 42,66

c 9 fietsen te huur voor € 135,-
 4 fietsen te huur voor € 62,-

b 12 medailles voor € 144,-
 4 medailles voor € 60,-

d 10 wandelstokken voor € 25,-
 6 wandelstokken voor € 13,-

Ga verder met opgave 2 op pagina 36 van je werkboek.

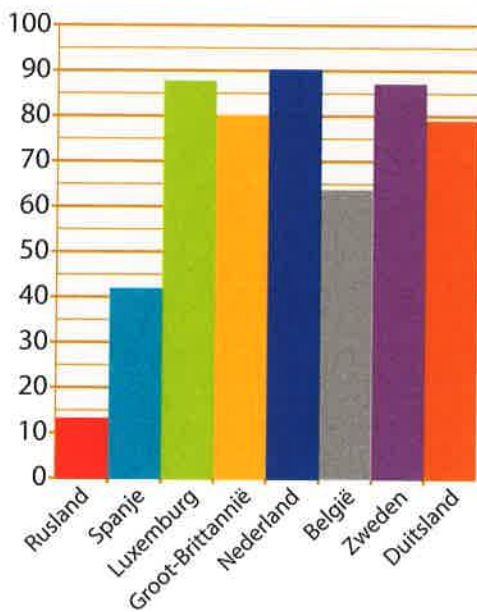
1 Lees de meterstanden af en reken uit. Je mag de rekenmachine gebruiken.

Het verbruik van elektriciteit wordt gemeten in kilowatt-hour of kilowattuur, afgekort kWh.
In 2015 kost 1 kWh € 0,1935.

	fam. Zwart	fam. Becker	fam. De Jong	fam. Ulrich
meterstand 1 januari 2015:	56 024 kWh	38 807 kWh	40 912 kWh	14 040 kWh
meterstand 31 december 2015:	59 659 kWh	43 322 kWh	44 729 kWh	17 290 kWh
totaalverbruik 2015: kWh kWh kWh kWh
kosten 2015:	€	€	€	€

2 Lees het staafdiagram af en reken uit.

internetaansluitingen per land in 2010

- a Welk land heeft het hoogste percentage internetaansluitingen?
- b En welk land het laagste percentage?
- c Hoeveel procent ongeveer van de Belgische bevolking heeft een internetaansluiting?
- d En hoeveel procent ongeveer van de Duitse bevolking?
- e Spanje heeft ongeveer 47 miljoen inwoners. Hoeveel mensen ongeveer hebben toegang tot internet?
- f Nederland heeft bijna 17 miljoen inwoners. Hoeveel mensen ongeveer hebben toegang tot internet?

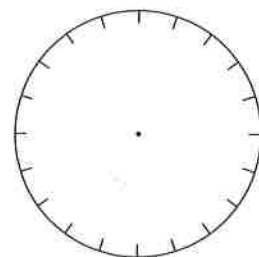
3 Reken met het cirkeldiagram.

internettoegang in 2010

- pc
- laptop
- minilaptop
- pda (palmtop)
- mobiele telefoon

- b Hoe denk je dat de verdeling over 10 jaar is? Zet je verwachtingen in het cirkeldiagram.

- a Lees het diagram af en beantwoord de vragen.
 - Hoeveel procent van de mensen heeft toegang tot internet via de pc?
 - En hoeveel procent via de mobiele telefoon?
 - En via de minilaptop?